

ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ
Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015
Кафедра дизайну

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою ФТБ

(прот. № 6 від « 19 » 12 2025 р.)

Декан

Надія ВЕДМІДЬ

ЕТНОДИЗАЙН /
ETHNO DESIGN

РОБОЧА ПРОГРАМА /
COURSE OUTLINE

освітній ступінь	бакалавр	/ bachelor
галузь знань	02 Культура і мистецтво	/ Culture and Arts
спеціальність	022 Дизайн	/ Design
освітня програма	Дизайн	/ Design

Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу ДТЕУ заборонено

Автор: Аліна СЛІВІНСЬКА, кандидат філософських наук, доцент, магістр дизайну, доцент кафедри дизайну.

Робочу програму розглянуто і схвалено на засіданні кафедри дизайн 15 грудня 2025 р., протокол № 8.

Рецензенти:

Руслана БЕЗУГЛА, доктор мистецтвознавства, доцент, завідувачий кафедри дизайну.

Ростислав БОБРЕНКО, кандидат педагогічних наук, ст. викладач кафедри графічного дизайну Київської національної академії керівних кадрів культури і мистецтва.

**ЕТНОДИЗАЙН /
ETHNO DESIGN**

**РОБОЧА ПРОГРАМА /
COURSE OUTLINE**

освітній ступінь	бакалавр	/ bachelor
галузь знань	02 Культура і мистецтво	/ Culture and Arts
спеціальність	022 Дизайн	/ Design
освітня програма	Дизайн	/ Design

1. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ ТА РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ТЕМАМИ (ТЕМАТИЧНИЙ П ЛАН)

Тема	Кількість годин				Форми контролю
	Усього годин	з них			
		Лекції	Лабораторні заняття	Самостійна робота студентів	
Тема 1. Вступ. Етнодизайн і його місце в сучасній системі наук	5	1	1	3	УО, КСР
Тема 2. Витоки української культури. Культура Київської Русі	5	1	1	3	УО, КСР
Тема 3. Культура України в XVI–XVIII ст. : розвиток архітектури, образотворчого та декоративно-ужиткового мистецтва	5	1	1	3	УО, КСР
Тема 4. Етнографічні дослідження в Україні другої половини XIX – початку XX ст.	5	1	1	3	УО, КСР
Тема 5. Семіотика етнодизайну. Українські символи і знаки.	5	1	1	3	УО, КСР
Тема 6. Орнамент як феномен і код культури	5	1	1	3	УО, КСР
Тема 7. Декоративно-ужиткове мистецтво як джерело етностилю	6	1	1	4	УО, КСР
Тема 8. Українські декоративні розписи: традиції та сучасні інтерпретації	6	1	1	4	УО, КСР
Тема 9. Прикладні дослідження в етнодизайні	6	1	1	4	УО, КСР

Тема 10. Аналіз традиційних та сучасних виробів етнодизайну	6	1	1	4	УО, КСР
Тема 11. Розробка концепції використання етнічних мотивів на основі прототипу: методи	8	2	2	4	УО, КСР
Тема 12. Етнодизайн в українському авангарді. Традиції національної культури як джерела художньої творчості українських авангардистів	8	2	2	4	УО, КСР
Тема 13. Етнодизайн і трансформації традицій у мистецьких практиках другої половини ХХ ст.	8	2	2	4	УО, КСР
Тема 14. Сучасний етнодизайн	6	1	1	4	УО, КСР
Тема 15. Етнодизайн як інструмент трансляції національної пам'яті, подолання травматичного досвіду та формування образу незламності	6	1	1	4	УО, КСР
Разом	90/3	18	18	54	
Підсумковий контроль – екзамен					

Примітка: УО – усне опитування; КСР – контроль самостійної роботи.

2. ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНИХ, ПРАКТИЧНИХ, СЕМІНАРСЬКИХ, ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ, САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Результати навчання	Навчальна діяльність*	Робочий час студента, год.
1	2	3
Знати: предмет і об'єкт, визначення основних понять, структуру, функції, актуальні проблеми і перспективи розвитку етнодизайну. Вміти: розпізнавати етнокультурні коди у дизайнерських об'єктах, аналізувати стилістичні ознаки та функції	Лекція 1. Вступ. Етнодизайн і його місце в сучасній системі наук 1. Етнодизайн: визначення, об'єкт, предмет, витоки. 2. Структура та функції етнодизайну. 3. Місце етнодизайну в системі наук. 4. Актуальні проблеми та перспективи розвитку етнодизайну. Список рекомендованих джерел: Закони та нормативні акти: 1 Основний: 5 [с. 127-129]. Додатковий: 11 [с. 12-14]. Інтернет-ресурси: 75, 87.	1
	Самостійна робота студентів На вибір студента пропонується самостійна робота, що передбачає поглиблене вивчення окремих питань теми на основі опрацювання спеціалізованої літератури [1, 5 [с. 127-129]; 11 [с. 12-14]] та пошуку інформаційних джерел у середовищі Інтернет [75,87]. Питання для поглибленого вивчення: 1. Співвідношення архаїчного і сучасного в етнодизайні. 2. Взаємодія народного і професійного у формуванні етностилю. 3. Ідентичність як концепт у сучасному дизайні.	3
	Лабораторне заняття № 1	1

етнодизайну в різних видах дизайну і використовувати сформовані та самостійно осмислені знання на практиці.	Аналіз прикладів етнодизайну: стилістичні ознаки та оцінка актуальності Мета: Проаналізувати використання етностильових елементів у сучасному дизайні та оцінити їхню актуальність і гармонійність. <i>Завдання</i> 1. На основі запропонованого тематичного плану сформулювати власне бачення щодо спеціальних (фахових) компетентностей, які формує дисципліна «Етнодизайн». Обґрунтувати свій вибір. 2. Обрати 3–5 прикладів сучасного дизайну з елементами етностилью з відкритих джерел або власних фото. Створити таблицю аналізу: стилістичні ознаки етнодизайну (колористика, орнамент, матеріали) – частка етностильових елементів, їх функції (естетична, комунікативна, ідентифікаційна), оцініть сучасність створеного образу 3. Розташувати приклади від найменш до найбільш вдалого. Пояснити критерії оцінки (оригінальність/сучасність/гармонійність тощо). Обрати найменш вдалий приклад і запропонувати конкретні рекомендації щодо його вдосконалення.	
Знати: основні риси трипільської культури та її символіку; культурні особливості кіммерійців і скіфів; структуру язичницького світогляду та символіку; особливості сакральної	Лекція 2. Витоки української культури. Культура Київської Русі 1. Трипільська культура. 2. Кіммерійці та скіфи. 3. <i>Язичництво та міфологічний простір слов'ян.</i> 4. Сакральна культура Київської Русі. Список рекомендованих джерел: Основний: 3 [с.290-291], 4[с. 253-254]. Додатковий: 16, 22[с. 32-38, 95-103], 23. Інтернет-ресурси: 52, 83. Самостійна робота студентів На вибір студента пропонується самостійна робота, що передбачає поглиблене вивчення окремих питань теми на основі опрацювання спеціалізованої літератури: [3 [с.290-291], 16 [с. 5-65], 23 [с. 32-38, 95-103]] та пошуку інформаційних джерел у середовищі Інтернет [83]. Питання для поглибленого вивчення:	1 3

культури Київської Русі та синтез традицій. Вміти: розпізнавати знакові системи та орнаменти давніх культур; аналізувати вплив язичницьких і християнських традицій на мистецтво; застосовувати знання про символіку у концептуальних дизайнерських рішеннях.	1. Вбрання Київської Русі. 2. Кераміка Київської Русі. 3. Українська рукописна книга. Лабораторне заняття № 2 Створення постеру «Відтворення історичної культурної спадщини для адаптації у сучасному дизайні» Мета: формування дизайнерського мислення, практичних навичок дизайнерів щодо роботи з історичною культурною спадщиною з метою її адаптації у сучасному дизайні. <i>Завдання</i> Обрати один історичний період розвитку української культури (наприклад, Трипільська культура або Київська Русь) для розробки науково-ілюстративного постеру. Постер має містити графічні реконструкції (замальовки) характерних елементів обраного періоду, таких як орнаменти, символи, предмети побуту, фрагменти монументального мистецтва (мозаїк, фресок, архітектурних деталей). Для кожного елемента навести назву, хронологічні межі, короткий опис стилістичних ознак і функцій, а також рекомендації щодо його адаптації у сучасному дизайні (інтер'єр, графіка, брендинг тощо). По можливості додати реальні приклади сучасного застосування цих елементів, цитування або референси до них у дизайні.	1
Знати: основні мистецькі школи України XVI–XVIII ст.; характерні риси українського бароко, рококо	Лекція 3. Роль мистецьких і філософських практик XVI–XVIII ст. у формуванні українського етнічного стилю 1. Мистецькі школи України XVI–XVII ст. 2. Особливості українського бароко та рококо. 3. Художнє мистецтво XVII–XVIII ст. Список рекомендованих джерел Основний: 5 [с. 127-129]. Додатковий: 20 [с. 15-220], 21 [с. 88-96], 23 [с. 263-290], 24 [с. 67-129], 31 [с. 306-376], 33 [с. 6-9], 38 [с. 227-257].	1

та дерев'яного зодчества; ключові твори та образи. Вміти: аналізувати стилістичні особливості іконопису, гравюри, книжкової графіки та архітектури бароко; визначати взаємозв'язок між національними традиціями та європейськими впливами в мистецтві.	Інтернет-ресурси: 49, 50, 53, 57, 76, 79, 80, 83, 90. Самостійна робота студентів Самостійна робота на вибір студента передбачає підготовку до практичного заняття, яка передбачає поглиблене вивчення окремих питань теми на основі опрацювання спеціалізованої літератури [5 [с. 127-129], 20 [с. 15-220], 21 [с. 88-96], 23 [с. 263-290], 24 [с. 67-129], 31 [с. 306-376], 33 [с. 6-9], 38 [с. 227-257]] та пошуку інформаційних джерел у середовищі Інтернет [49, 50, 53, 57, 76, 79, 80, 83, 90]. Питання для поглибленого вивчення: 1. Видавничі осередки XVI-XVII ст. (друкарня Львівського братства, друкарня князів Острозьких, Чернігівська друкарня, явище мандрівних друкарень). 2. Українська геральдика XVI-XVIII ст. (герби, печатки, територіальна, козацька геральдика). Лабораторне заняття № 3 Дизайн екслібрису в етностилі для постаті української культури XVI–XVIII ст. Мета: ознайомлення з художніми традицій України XVI–XVIII ст., інтеграція етнічних символів і стилістики у дизайн графічного знаку. <i>Завдання</i> Створити дизайн екслібрису (художнього знаку) в етностилі для видатної постаті України XVI–XVIII ст. (діяча культури, мистецтва, літератури, освіти, книгодрукування, архітектури, музики тощо). Екслібрис має містити ім'я власника, а також символи, що відображають характер, індивідуальність, професію та інтереси цієї особи, може включати девіз або коротку цитату. Використати стилістику українського мистецтва і шрифти зазначеного періоду, поєднуючи національні традиції з бароковими та народними мотивами. Підготувати доповідь-презентацію, у якій представите обраного діяча, розкриєте його значення та внесок, продемонструвати створений вами екслібрис, обґрунтувати вибір використаних символів і пояснити застосовані графічні та композиційні рішення.	3 1
---	---	---

Знати: основні етапи становлення етнографії в Україні, імена та внесок провідних дослідників, значення їхніх праць для збереження народної культури. Вміти: аналізувати етнографічні джерела, визначати характерні риси українського орнаменту та декоративного мистецтва, застосовувати знання для створення елементів етнотдизайну.	Лекція 4. Етнографічні дослідження в Україні другої половини XIX – початку XX ст. 1. Соціокультурні передумови розвитку етнографії. 2. Перша хвиля етнографії кінця XIX ст. 3. Спеціалізовані дослідження початку XX ст. 4. Дослідники українського мистецтва та орнаменту. Список рекомендованих джерел: Основний: 3 [с. 145-147], 4 [с. 186-188]. Додатковий: 9 [с. 12-200], 11 [с. 22-38]. Інтернет-ресурси: 54, 74, 79, 95. Самостійна робота студентів На вибір студента проп онується самостійна робота, що передбачає поглиблене вивчення окремих питань теми на основі опрацювання спеціалізованої літератури [3 [с. 145-147], 4 [с. 186-188], 9 [с. 12-200], 11 [с. 22-38]] та пошуку інформаційних джерел у середовищі Інтернет [54, 74, 79, 95]. Питання для поглибленого вивчення: 1. Роль національного відродження XIX ст. для розвитку етнографії. 2. Збереження і розвиток етнокультурної самобутності українців у діаспорі кінця XIX – початку XX ст. Лабораторне заняття № 4 Розробка концепції календаря на основі етнографічних досліджень другої половини XIX – початку XX ст. Мета: Розвинути навички поєднання культурної спадщини та сучасної графіки, створивши концепцію календаря на основі українських етнографічних досліджень. Завдання Створити концепцію календаря, присвяченого етнографічним дослідженням України другої половини XIX – початку XX ст., розробивши обкладинку та не менше трьох прикладів сторінок у етностилі, обравши або різних дослідників для кожного місяця, або одного	1 3 1
---	---	----------------------------

	дослідника як основну тему, та інтегрувавши в дизайн інформацію про їхні дослідження. Цільова аудиторія календаря — студенти-дизайнери, яких потрібно зацікавити в дослідженні етнодизайну, дизайн календаря має бути сучасним, креативним і візуально привабливим.	
Знати: поняття символу та його джерела (первісна культура, абстрактне мислення); класифікацію знаків; узагальнену символіку геометричних фігур і рослинних мотивів; знакові системи української та кримськотатарської традицій. Вміти: розпізнавати й тлумачити символи в орнаменті; класифікувати знаки та	Лекція 5. Семіотика етнодизайну. Українські символи і знаки. 1. Семіотика, знакові системи та візуальна комунікація. 2. Класифікація і функції символів. 3. Українська символіка, народні знакові системи. 4. Семіотика та символіка кольорів в українській культурі і мистецтві. 5. Відродження та популяризація символіки в сучасному контексті. Список рекомендованих джерел: Основний: 3 [с. 145-147], 4 [с. 186-188]. Додатковий: 12 [7-12] 14 [с. 11-210], 21 [с. 106-109], 26 [с. 10-249]. Інтернет-ресурси: 40, 48. Самостійна робота студентів Самостійна робота на вибір студента передбачає підготовку практичного заняття, яка передбачає поглиблене вивчення окремих питань теми на основі опрацювання спеціалізованої літератури: [3 [с. 145-147], 4 [с. 186-188], 12 [7-12] 14 [с. 11-210], 21 [с. 106-109], 26 [с. 10-249]] та пошуку інформаційних джерел у середовищі Інтернет [40, 48]. Питання для поглибленого вивчення: 1. Міфологічні та релігійні витоки українських символів 2. Символи як засіб ідентичності та комунікації в сучасному суспільстві. Лабораторне заняття № 5 Дизайн обкладинки музичного альбому з використанням української національної символіки та колористики	1 3 1

визначати їх семантику; застосовувати етнічну символіку у сучасних дизайнерських рішеннях.	Мета: Використовуючи знання з української символіки та традиційної колористики, створити обкладинку музичного альбому або сингла. <i>Завдання</i> Розробити концепцію та візуальне рішення обкладинки альбому або сингла українського виконавця (або народної пісні), застосовуючи елементи української національної символіки, орнаментальні мотиви та традиційну колористику. Дослідити українську символіку та колористику, релевантну тематиці обраного твору. Розробити ескізи та фінальний макет обкладинки, інтегруючи традиційні елементи у сучасний дизайн. Підготувати коротке пояснення концепції (1–2 абзаци): чому обрані символи та кольори, їх значення, зв'язок з обраним твором.	
Знати: види орнаментів, їх ознаки та принципи побудови; класифікацію за способом розташування; історичні стилі українського орнаменту. Вміти: аналізувати структуру орнаменту; створювати орнаментальну композицію в етностилі.	Лекція 6. Орнамент як феномен і код культури 1. Орнамент: визначення і основні елементи. 2. Принципи композиційної побудови орнаменту. 3. Засоби художньої виразності в орнаменті. 4. Класифікація орнаментів. 5. Етапи розвитку української орнаментальної традиції Список рекомендованих джерел: Основний: 3 [с. 83-88, 103-104, 139-141, 240-244], 4 [с. 92-95, 264-266]. Додатковий: 16 [с. 10-67], 17 [с. 15-123], 31 [с. 414- 432], 32 [с. 46-55, 83-95, 104-109, 144-149]. Інтернет-ресурси: 40, 48, 57. Самостійна робота студентів Самостійна робота на вибір студента передбачає підготовку практичного заняття, яка передбачає поглиблене вивчення окремих питань теми на основі опрацювання спеціалізованої літератури: [3 [с. 83-88, 103-104, 139-141, 240-244], 4 [с. 92-95, 264-266], 16, 17, 31 [с. 414- 432], 32 [с. 46-55, 83-95, 104-109, 144-149]] та пошуку інформаційних джерел у середовищі Інтернет [40, 48, 57].	1 3

декоративного мистецтва; регіональні особливості художніх традицій України. Вміти: аналізувати декоративні вироби з точки зору естетики та утилітарності; визначати символіку орнаментів та кольорів; порівнювати регіональні стилі та техніки.	спеціалізованої літератури [1, 3 [с. 7-16], 7 [с. 138-149], 9 [с. 121-236], 10 [с. 289-292, 350-364], 13 [с. 21-264].] та пошуку інформаційних джерел у середовищі Інтернет [52, 53, 54, 55, 56, 87]. Питання для поглибленого вивчення: 1. Писанкарство, витинанки та іграшки. 2. Плетіння з природних матеріалів. 3. Художня обробка шкіри, кістки та рогу. Лабораторне заняття № 7 Розробка ескізу композиції в етностилі на основі українського декоративно-ужиткового мистецтва Мета: Закріпити знання про українське декоративно-ужиткове мистецтво та розвинути навички творчого застосування етнічних мотивів у сучасному дизайні. <i>Завдання</i> Обрати регіон / осередок декоративно-ужиткового мистецтва України. Вивчити особливості декоративно-прикладного мистецтва обраного регіону (основні техніки: вишивка, розпис, ткацтво, гончарство тощо; орнаментальні мотиви, символіка кольорів). На основі опрацьованого матеріалу розробити ескіз композиції у форматі монументальної прикраси/панно для експозиційної стіни (інтер'єр або екстер'єр) в етностилі. Підготувати коротке пояснення концепції композиції та її елементів.	1
Знати: основні види українських декоративних розписів, їх мотиви та символіку; приклади сучасного	Лекція 8. Українські декоративні розписи: традиції та сучасні інтерпретації 1. Петриківський розпис: історія, майстри, композиційні схеми та символіка мотивів. 2. <i>Творчість Марії Примаченко: казковий світ образів.</i> 3. Самчиківський розпис: орнаментальні особливості та сюжетність. 4. Таврійський розпис: традиції просторового та ужиткового оздоблення. 5. Сучасні дизайнерські продукти на основі українських розписів. Список рекомендованих джерел: Закони та нормативні акти: 1. Основний: 3, 4, 5 [с. 280-283].	1

дизайну, що базується на традиційних розписах. Вміти: розпізнавати стилістичні особливості та композиційні схеми розписів; застосовувати традиційні мотиви у сучасних дизайнерських проєктах.	Додатковий: 9, 10 [с. 251-259], 32 [с.160-165], 33 [с.8-31, Іл.], 35, 41. Інтернет-ресурси: 55, 59, 60, 79, 88. Самостійна робота студентів Самостійна робота передбачає поглиблене вивчення питань теми на основі опрацювання спеціалізованої літератури [1,3 [с. 145-147], 4 [с.92—95, 113-115, 116-118], 9 [с.198-236], 32 [с.160-165], 33 [с.8-31, Іл.], 35 [с.4-49]] та пошуку інформаційних джерел у середовищі Інтернет [41, 42,45, 68, 72, 77]. Питання для поглибленого вивчення: 1. Косівська мальована кераміка - гуцульський промисел, триколірна гама. Роботи майстрині Павлини Цвілик. 2. Орнаментальний розпис бубнівської кераміки (Вінниччина). Лабораторне заняття № 8 Види та техніки українського декоративного розпису Мета: Ознайомлення з видами декоративного розпису та їх художніми особливостями <i>Завдання</i> Визначити основні композиційні схеми та мотиви для кожного виду розпису (Петриківський, Таврійський, Самчиківський). Створити порівняльну таблицю за видами українського декоративного розпису - порівняти мотиви, колористику, символіку. Підготувати ескіз сучасної новорічної прикраси з використанням традиційних мотивів українського декоративного розпису.	4 1
Знати: роль передпроектних досліджень у формуванні етнодизайну;	Лекція 9. Прикладні дослідження в етнодизайні 1. Роль передпроектних досліджень в етнодизайні. 2. Джерела інформації для досліджень. 3. Методи дослідження. 4. Види та форми обробки інформаційного матеріалу. Список рекомендованих джерел:	1

основні джерела інформації та методи дослідження; проблему викривлення автентичності та її вплив на дизайн. Вміти: знаходити та аналізувати джерела інформації; застосовувати методи дослідження для збору даних; систематизувати та класифікувати інформаційні матеріали.	Закони та нормативні акти: 1. Основний: 2,3,4,5. Додатковий: 15. Інтернет-ресурси: 41, 42, 45, 68, 72, 77. Самостійна робота студентів На вибір студента пропонується самостійна робота, що передбачає поглиблене вивчення окремих питань теми на основі опрацювання спеціалізованої літератури [1-5, 15] та пошуку інформаційних джерел у середовищі Інтернет [41, 42, 45, 68, 72, 77]. Питання для поглибленого вивчення: 1. Експедиційно-польові дослідження в етнодизайні. 2. Проблема міфотворчості та викривлення автентичності об'єкта дослідження. Лабораторне заняття № 9 Прикладні дослідження в етнодизайні: мудборд і карта асоціацій Мета: візуалізація дослідження елементів нематеріальної культурної спадщини. <i>Завдання</i> Обрати об'єкт дизайну (елемент упаковки, плакат до етнофестивалю, логотип для закладу з етнічним спрямуванням, сувенірна продукція тощо) для розробки виконання на лабораторних заняттях 9-11. Обрати декілька потенційних прототипів-першоджерел для розробки, наприклад, серед елементів з національного переліку нематеріальної культурної спадщини України, дослідити їх особливості та характерні ознаки. Зібрати інформаційні матеріали з різних джерел — книг, музейних експонатів, фотографій, етнографічних альбомів, онлайн-ресурсів. На основі проведеного аналізу для кожного елементу створити мудборд, що відображає регіональне походження, стилістику, орнаментальні мотиви і приклади використання в сучасному дизайні, а також карту асоціацій, яка демонструє емоційно-образні зв'язки та концептуальні ідеї для подальшого використання у процесі етнодизайну. Робота повинна містити	4 1
---	--	---

	пояснювальну записку для кожного елементу з назвою обраного промислу, короткою характеристикою, обґрунтуванням вибору візуальних матеріалів мудборду. Підібрати для роботи на наступному занятті аналогічні обраному об'єкти дизайну в етностилі.	
Знати: принципи передпроектного аналізу аналогів і прототипів; зміст морфологічного, композиційного та семантичного аналізу; роль інтеграції рівнів у сучасному етнодизайні. Вміти: здійснювати аналіз виробів за трьома рівнями; визначати культурні коди та символи в дизайні; аналізувати адаптацію етнокультурних	Лекція 10. Аналіз традиційних та сучасних виробів етнодизайну 1. Передпроектний аналіз аналогів і прототипів виробів: мета і значення. 2. Морфологічний рівень аналізу: форма, пропорції, матеріал, ритм. 3. Композиційний рівень аналізу: організація елементів, гармонія, колір. 4. Семантичний рівень аналізу: знаки, символи, культурні коди. Список рекомендованих джерел Закони та нормативні акти: 1. Основний: 2 [с. 29-39], 3 [с. 145-147], 4 [с.92-95, 113-115, 116-118]. Додатковий: 21 [с.88-109], 25 [с. 12-45], 34 [с. 6-39, 46-191], 39[с.12-23]. Інтернет-ресурси: 62, 84, 91, 92, 93, 94. Самостійна робота студентів На вибір студента пропонується самостійна робота, що передбачає поглиблене вивчення окремих питань теми на основі опрацювання спеціалізованої літератури [1, 2 [с. 29-39], 3 [с. 145-147], 4 [с.92-95, 113-115, 116-118]] та пошуку інформаційних джерел у середовищі Інтернет [62, 84, 91, 92, 93, 94]. Питання для поглибленого вивчення: 1. Засоби художньої виразності композиції виробу етнодизайну. 2. Аналіз самотності візуальних елементів етнічної культури регіону для подальшого втілення у виріб дизайну. Лабораторне заняття № 10 Передпроектний аналіз традиційних та сучасних виробів етнодизайну	1 4 1

традицій у сучасних дизайнерських рішеннях.	Мета: навчитися виявляти морфологічні, композиційні та семантичні особливості аналогів і прототипів для адаптації етнокультурних традицій у сучасному дизайні. <i>Завдання</i> На основі обраного об'єкта дизайну, його аналогів, мудбордів та карт асоціацій, створених на попередньому занятті, провести передпроектний аналіз аналогів і прототипів традиційних та сучасних виробів етнодизайну: морфологічний (визначити форму, пропорції, матеріал, ритм), композиційний (дослідити організацію елементів, гармонію, колір, пропорційність, симетрію, асиметрію, контрасти, домінанти, акценти), семантичний (проаналізувати знаки, символи, культурні коди, орнаментальні структури, світоглядні принципи). Додати коротку пояснювальну записку з висновками, аналізом можливості адаптації етнокультурних традицій у сучасному дизайні і трансформації національної ідентичності у проєктуванні дизайн-об'єктів в етностилі.	
Знати: концептуальні підходи до використання етнічних мотивів; методи стилізації та інтерпретації; ієрархію форм у етнодизайні. Вміти: застосовувати методи стилізації та інтерпретації у практичних	Лекція 11. Розробка концепції використання етнічних мотивів на основі прототипу і її методи 1. Концептуальні засади етнодизайну. 2. Методи стилізації етнічних мотивів. 3. Методи інтерпретації форм і символів. 4. Експериментальне моделювання в етнодизайні. Список рекомендованих джерел Основний: 2 [с.261-273]. Додатковий: 25 [с. 12-28], 34 [с.46-191], 39 [с.12-56]. Інтернет-ресурси: 62, 84, 91, 92, 93. Самостійна робота студентів Самостійна робота передбачає поглиблене вивчення окремих питань теми на основі опрацювання спеціалізованої літератури [2 [с.261-273], 25 [с. 12-28], 34 [с.46-191], 39 [с.12-56]] та пошуку інформаційних джерел у середовищі Інтернет [62, 84, 91, 92, 93].	2 4

проектах; виконувати експериментальне моделювання; створювати дизайн-об'єкти з етнічними кодами.	Питання для поглибленого вивчення: 1. Образно-асоціативний підхід до проектування об'єктів дизайну. 2. Ризики при надмірній стилізації або гіперболізації етнічних форм. Лабораторне заняття № 11 Стилізація етнічних мотивів для дизайн-об'єкта Мета: створення концептуальної стилізації етнічних мотивів для дизайн-об'єкта Завдання На основі перепроєктної роботи, проведеної на двох попередніх заняттях, створити 3 ескізи (три варіанти дизайн-концепції обраного об'єкту), використовуючи різні методи стилізації та інтерпретації. додати пояснювальну записку з описом концептуального підходу, використані методи і обґрунтування вибору фінального варіанту.	2
Знати: періодизацію українського авангарду та його ключові напрями; провідних митців і їхній внесок; зв'язки авангарду з народною традицією, іконописом, бароковою культурою. Вміти:	Лекція 12. Етнодизайн авангарду: традиції національної культури як джерела художньої творчості українських авангардистів 1. Український авангард - періодизація, традиції національної культури. 2. М. Бойчук та його школа. Бойчукісти. 3. Г. Нарбут, Нарбутова школа української книжкової графіки. Список рекомендованих джерел: Основний: 5 [с. 41-69, 84-121]. Додатковий: 17 [с.11-234], 18 [с. 45-125], 22 [с.124-156], 28 [с.92-108, 229-255, 263-275, 328-333], 29 [с. 71-73], 30 [с.42-47,78-82, 97-102,113-114, 119-123], 31 [с. 405-409], 32 [с. 247-255], 37 [с. 120-`34]. Інтернет-ресурси: 58, 61, 66, 80, 85. Самостійна робота студентів Самостійна робота передбачає поглиблене вивчення окремих питань теми на основі опрацювання спеціалізованої літератури [5 [с. 41-69, 84-121],17 [с.11-234], 18 [с. 45-125], 22 [с.124-156], 28 [с.92-108, 229-255, 263-275, 328-333], 29 [с. 71-73], 30 [с.42-47,78-82, 97-102,113-114, 119-123], 31 [с. 405-409], 32 [с. 247-255], 37 [с. 120-`34] та пошуку інформаційних	2 4

аналізувати стилістичні особливості творів українського авангарду; визначати вплив народного мистецтва на авангардні течії; застосовувати знання для інтерпретації етнодизайну в сучасному контексті.	джерел у середовищі Інтернет [58, 61, 66, 80, 85]. Питання для поглибленого вивчення: 1. Народні мотиви в творчості Д. Бурлюка. 2. Вплив творчості О. Екстер на розвиток сценографії та декоративного мистецтва. Лабораторне заняття № 12 Етнодизайн у контексті українського авангарду Мета: Дослідити авангардний напрям у дизайні початку ХХ століття та створити ескіз заставки, що поєднує авангардні форми з етномотивами. <i>Завдання:</i> Обрати одного українського митця авангардного періоду початку ХХ століття, дослідити його творчість у контексті авангарду, зв'язок із традиціями національної культури та вплив на формування художньої ідентичності. На основі дослідження створити ескіз мовно-міфологічної ілюстрації для книжкової заставки з етнологічної тематики, використовуючи шрифтовий компонент (українська абетка, стилізовані літери), міфологічні символи (дерево життя, сонце, птахи, обереги тощо) та стилістичні риси обраного митця. Додати коротке пояснення концепції.	2
Знати: особливості поєднання соцреалістичних канонів із національними мотивами; основні художні напрями та митців;	Лекція 13. Етнодизайн другої половини ХХ століття: трансформація традицій у мистецьких практиках 1. Соцреалізм в мистецтві і дизайні. 2. Керамічні роботи майстерні Ніни Федорової, або «Софійської гончарні». 3. Монументально-декоративна кераміка. 4. Розвиток художніх промислів в 1970-90-х: ткацтво, вишиванки, гончарство, декоративний розпис, різьблення по дереву. 5. Графіка та сценографія другої половини ХХ ст.: від книжкової ілюстрації до кіномистецтва. Список рекомендованих джерел	2

розвиток монументального мистецтва, кераміки, текстилю та графіки другої половини ХХ ст.; роль етнодизайну у збереженні культурної спадщини. Вміти: аналізувати твори декоративного та монументального мистецтва цього періоду; визначати народні мотиви в сучасних художніх формах.	Основний: 5 [с.6-34]. Додатковий: 6 [с.12-123], 10 [с.273-368], 28 [с.229-275]. Інтернет-ресурси: 45, 46, 55, 58, 64, 65, 67, 69, 68,73, 81 . Самостійна робота студентів Самостійна робота передбачає поглиблене вивчення окремих питань теми на основі опрацювання спеціалізованої літератури [5 [с.6-34], 6[с.12-123], 10 [с.273-368], 28 [с.229-275]] та пошуку інформаційних джерел у середовищі Інтернет [45, 46, 55, 58, 64, 65, 67, 68, 69, 73, 81]. Питання для поглибленого вивчення: 1. Етноестетика у фільмі Сергія Параджанова “Тіні забутих предків”. 2. Вплив колоніальної та постколоніальної травми на розвиток етнодизайну. Лабораторне заняття № 13 Створення персонажів гри з використанням стильових особливостей українського мистецтва другої половини ХХ століття як продукту просування вітчизняної культури Мета: Розвинути навички стилістичного аналізу творів українських митців/майстрів другої половини ХХ століття, що працювали в етностилістиці, та сформувати здатність застосовувати художньо-образні особливості їхньої творчості у власних дизайнерських рішеннях. <i>Завдання</i> На основі аналізу художніх особливостей виробів українських митців і майстрів другої половини ХХ століття, що працювали в етностилістиці, розробити концептуальні ескізи персонажа та візуального середовища (сеттингу) для освітньої відеогри. Візуальні рішення мають відображати характерні стильові риси творчої манери обраного автора та сприяти популяризації його мистецької спадщини. Зразки проєктів, що демонструють можливості адаптації мистецької стилістики у форматі відеогри для Али Горської і Любові Панченко, наведені за посиланням: https://treasures.ui.org.ua/game/index.html	4 2
---	---	---

	Створити вивіску для виставки сучасного українського етнодизайну (графічного/ предметного/ інтер'єрного), використавши продукти компаній (бренди, пакування, текстиль, кераміка, дерев'яні вироби, меблі, інте'єри тощо). Врахувати принципи екодизайну: натуральні матеріали, локальність, довговічність, мінімалізм. Написи вивіски в етностилі. Підготувати пояснювальну записку, де описати: як етнічні мотиви інтегровані в дизайні плакату, як концепція відповідає принципам сталого розвитку.	
Знати: зміст естетичних і етичних понять, ціннісну структуру етнодизайну. Вміти: на професійному рівні виражати національні ідеї незламності українського народу у виробках етнодизайну.	Лекція 15. Етнодизайн як інструмент трансляції національної пам'яті, подолання травматичного досвіду та формування образу незламності 1. Естетичний та етичний виміри етнодизайну. Цінності в структурі етнодизайну. 2. Етнодизайн — медіум національної пам'яті та інструмент комунікації спільнотної незламності. 3. Брендинг незламності. Список рекомендованих джерел Основний: 5 [с.122-131]. Додатковий: 9 [с. 176, 181-182, 199-203], 10 [с. 364-368], 23 [с.263-290], 28 [с. 229-255, 263-275], 34 [с.6-39, 46-191], 36 [с.67-186]. Інтернет-ресурси: 51, 63, 65,71.	1
	Самостійна робота студентів Самостійна робота передбачає поглиблене вивчення окремих питань теми на основі опрацювання спеціалізованої літератури [5 [с.122-131], 9 [с. 176, 181-182, 199-203], 10 [с. 364-368], 23 [с.263-290], 28 [с. 229-255, 263-275], 34 [с.6-39, 46-191], 36 [с.67-186]] та пошуку інформаційних джерел у середовищі Інтернет [51, 63, 65,71].	4
	Питання для поглибленого вивчення: 1. Меморіали і місця пам'яті: локальні та національні виміри. 2. Глобальна присутність українських символів та маркерів.	
	Лабораторне заняття № 15	1

	Ескіз елемента, що репрезентує ідею незламності через синтез традицій і сучасності Мета: дослідити комунікаційний потенціал етнодизайну у вираженні національної ідентичності <i>Завдання</i> Дослідити роль етнодизайну як медіуму національної пам'яті та інструменту комунікації спільнотної незламності. На основі дослідження створити ескіз концептуального елемента (заставка, панно, постер), що відображає цю ідею, поєднавши традиційні коди з сучасними маркерами незламності.	
Всього		90

* курсивом виділено питання, які розглядатимуться із застосуванням інтерактивних методів навчання

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ З ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ

Оцінювання результатів навчання студентів з дисципліни «Етнодизайн» передбачає проведення таких контрольних заходів:

Форма контрольних заходів	Зміст форми контролю	Максимальна кількість балів
Поточний (семестровий) контроль:	Проводиться на лабораторному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Передбачає оцінювання теоретичної підготовки студентів із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на лабораторних заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань. Враховує активність та участь студента у науково-дослідній роботі, студентських олімпіадах, конференціях, конкурсах за відповідною тематикою дисципліни.	100
<i>Лабораторні заняття, самостійна робота студента</i>	Загальна кількість лабораторних занять з дисципліни – 15 (30 год). Максимальна кількість балів за одне лабораторне заняття – 5 балів (15 занять*5 балів (з врахуванням балів за самостійну роботу)).	75
<i>Підсумковий модульний контроль*</i>	Проводиться з метою визначення результатів за період теоретичного і практичного навчання студентів як окреме заняття у межах годин, відведених на Лабораторні заняття.	15
<i>Наукова робота</i>	Активність та участь студента у науково-дослідній роботі, студентських олімпіадах, конференціях, конкурсах за відповідною тематикою дисципліни.	10
Підсумковий (семестровий) контроль (екзамен)	Засвоєння студентом програми навчальної дисципліни за навчальний період (семестр), що проводиться як контрольний захід під час екзаменаційної сесії для очної (денна) форми навчання та екзаменаційної сесії для заочної форми навчання).	100
Підсумкова оцінка	Проводиться з метою оцінювання результатів навчання студентів за певним освітнім ступенем. Результат підсумкової оцінки з навчальної дисципліни для студента денної форми навчання визначається як <i>середньоарифметична сума балів поточного (семестрового контролю) та екзамену.</i>	100

*Підсумковий модульний контроль з дисципліни «Етнодизайн» здійснюється на останньому за розкладом занятті у вигляді презентації комплексу лабораторних робіт виконаних ним за результатами вивчення тем дисциплін за семестр з подальшим обговоренням та оцінюванням їх за такими критеріями: відповідність навчальному завданню і вимогам по виконанню (5 балів), професійним стандартам (5 балів) і рівень виконання (5 балів). Максимальна кількість балів за презентацію студентом своїх творчих робіт – 15 балів. Формат презентації робіт (на фізичних або електронних носіях та / або у вигляді портфоліо) визначається викладачем. Загальна кількість балів за модульний контроль складає 15 балів.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ АУДИТОРНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ (ЛАБОРАТОРНІ ЗАНЯТТЯ)

Кількість балів	Зміст
«3»	Студент демонструє вільне володіння матеріалом теми дисципліни; ознайомлений з рекомендованою літературою, вміє самостійно знайти відповідь на проблемні запитання, спираючись на лекційний матеріал та першоджерела, вводити та використовувати власні класифікації, аналізувати, робити власні висновки; здатен встановлювати міжтематичні та міжпредметні зв'язки, застосовувати опановані практичні навички дизайн-діяльності.
«2»	Студент демонструє достатньо вільне володіння матеріалом теми дисципліни; ознайомлений з рекомендованою літературою та першоджерелами; відповідь на проблемні завдання знаходить за допомогою викладача, спираючись на лекційний матеріал, самостійно опрацьовані першоджерела та засвоєні практичні навички; допускає неточності та несуттєві (які кардинально не міняють суть) помилки у визначенні основної термінології дисципліни і практичному виконанні завдання, але легко усуває їх завдяки додатковим питанням.
«1»	Студент частково володіє матеріалом теми дисципліни; репродуктивно відтворює зміст лекційного матеріалу та/або основних літературних джерел і шляхи виконання практичного завдання; допускає помилки у визначенні основної термінології дисципліни і практичному виконанні завдання; нездатний знайти відповідь на проблемні запитання чи вирішити проблемні практичні завдання.
«0»	Студент демонструє нездатність розкрити питання теми дисципліни, відсутність базових знань з теми та вкрай слабе володіння практичними навичками й вміннями здійснення художньо-проектної діяльності; не знає зміст рекомендованої літератури, не володіє нормативною документацією та категорійним апаратом; не засвоїв початкові навички з виконання завдання, що засвідчує низький рівень дизайнерського мислення і практичних вмінь по темі дисципліни.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПОЗАУДИТОРНОЇ (САМОСТІЙНОЇ) РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Кількість балів	Зміст
«2»	Робота виконана правильно, повністю і самостійно, засвідчує наявність належного рівня знань та сформованість практичних навичок; оформлена згідно вимог, які висуваються для даного типу завдань; вимоги академічної доброчесності строго дотримані.
«1»	Робота виконана, але містить помилки; засвідчує про недостатній рівень знань та недостатню сформованість практичних навичок; оформлення роботи не в повній мірі

	відповідає вимогам, що висуваються для даного типу завдань; вимоги академічної доброчесності дотримані частково.
«0»	Робота виконана на неприйнятно низькому рівні; оформлення не відповідає вимогам; стандарти академічної доброчесності не дотримано.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАУКОВОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Програмою дисципліни «Етнодизайн» передбачено можливість студента брати участь у науково-дослідній роботі, студентських олімпіадах, конференціях, конкурсах за відповідною тематикою дисципліни (на вибір студента). Максимальна кількість балів для зарахування – 10 балів.

Види наукової діяльності, в яких студент може брати участь:

1. Виступ з доповіддю на студентській науковій конференції – 5 балів.
2. Публікація тез конференції/наукової статті – 5 балів.
3. Призове місце на конкурсі/олімпіаді/науковому проєкті – 5 балів.
4. Розробка та презентація індивідуального науково-дослідницького/дизайн проєкту – 5 балів.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПІДСУМКОВОГО (СЕМЕСТРОВОГО) КОНТРОЛЮ (ЕКЗАМЕНУ)

Підсумкова форма контролю за результатами вивчення дисципліни – ЕКЗАМЕН у письмовій формі. Оцінювання результатів навчання студентів в університеті здійснюється за [100-бальною шкалою](#).

Рейтинговий бал (оцінка за шкалою ЄКТС)	Відповідність рейтинговому балу
90-100 (А, відмінно)	Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок. Студент демонструє відмінне засвоєння теоретичного матеріалу, наявність глибоких знань з навчальної дисципліни, вміння використовувати набуті знання при виконанні практичних завдань, опанування практичними навичками і вміннями, проявляє самостійність і творчість при вирішенні практичних завдань. Як виняток, зазначений рейтинговий бал може отримати студент, який, крім відмінних знань за програмою дисципліни, виявив активність у науковій роботі за відповідною тематикою, став призером творчого конкурсу або студентських олімпіад, виступав на конференціях тощо.
82-89 (В, добре)	Вище середнього рівня з кількома помилками. Студент демонструє засвоєння теоретичного матеріалу, наявність знань з теми або навчальної дисципліни, вміння використовувати набуті знання для виконання практичних завдань, опанування практичними навичками і вміннями, припускаючись незначних помилок і похибок у викладі теоретичного матеріалу й у виконанні практичних завдань, проявляє самостійність при вирішенні завдань. Оволодів програмою навчальної дисципліни на творчому рівні, проте у відповідях і при виконанні творчих допустив помилки.
75-81 (С, добре)	В цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок. Студент демонструє засвоєння теоретичного матеріалу, наявність знань з тем навчальної дисципліни, вміння використовувати набуті знання для виконання практичних завдань, опанування практичними навичками і вміннями, але припускається значної суттєвих помилок і похибок у

	викладі теоретичного матеріалу і у виконанні практичного завдання.
69-74 (D, задовільно)	Непогано, але зі значною кількістю помилок Студент демонструє засвоєння основних положень теоретичного матеріалу в цілому, але припускається значних помилок і неточності у визначеннях понять і категорій дисципліни, виконуючи на непоганому рівні практичні завдання, засвідчуючи задовільний рівень оволодіння навчальною програмою дисципліни на репродуктивному рівні, допускаючи у відповідях помилки.
60-68 (E, задовільно)	Виконання задовольняє мінімальним критеріям Студент демонструє часткове засвоєння основних положень теоретичного матеріалу, наявність прогалин, припускається значної кількості помилок у визначеннях основних понять і категорій дисципліни та виконанні практичних завдань, має прогалини в розумінні основних положень теоретичної частини дисципліни, низькі навички і вміння виконання практичних завдань.
35-59 (FX, незадовільно)	З можливістю повторного складання Студент фрагментарно, поверхово володіє навчальним матеріалом дисципліни, не достатньо опанував, як основні положення теоретичного матеріалу, так і практичні навички й вміння для виконання завдань, і повинен додатково виконати індивідуальне завдання для підвищення рівня своїх знань та практичних навичок для повторно проходження підсумкового контролю.
1-34 (F, незадовільно)	Студент не засвоїв основні положення теоретичного матеріалу теми або дисципліни, не знає визначень основних понять і категорій дисципліни, не володіє практичними навичками і вміннями для виконання завдань

Екзаменаційні матеріали до підсумкового (семестрового) контролю (екзамену) складаються на основі програми та робочої програми дисципліни, охоплюють її зміст та розподілені в екзаменаційних завданнях з дисципліни. Передбачено 3 завдання: , які оцінюються у 30, 30, 40 балів відповідно.

Загальна оцінка за екзамен визначається як сума балів за усі виконані завдання (100 б. максимум).

Кращим студентам (але не більше 3-ох), які повністю виконали програму з дисципліни, виявили активність в науково-дослідній роботі і художньо-проектній діяльності за тематикою дисципліни, стали призерами студентських олімпіад, конкурсів наукових і творчих робіт, виступали на конференціях та за результатами поточного (семестрового) контролю набрали 90 і більше балів **передбачено виставлення результатів екзамену без виконання екзаменаційного завдання**, про що робиться запис в екзаменаційному листі студента.

Присутність студентів на екзамені є обов'язковою.

Повторне складання екзамену з дисципліни «Етнодизайн» допускається, але не більше двох разів. При незадовільній оцінці з першої спроби науково-педагогічному працівнику з даної дисципліни, вдруге екзамен приймається комісією, яка створюється деканатом факультету.

Результат підсумкової оцінки з навчальної дисципліни для студента денної форми навчання визначається як *середньоарифметична сума балів поточного (семестрового контролю) та екзамену.*

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Закони та нормативні акти:

1. Наказ Міністерства культури України від 12.02.2018 № 105 Про затвердження національного переліку елементів нематеріальної культурної спадщини України (зі змінами) [Режим доступу: <https://mcsc.gov.ua/kulturna-spadshchyna/natsionalnyy-pereelik-elementiv-nematerialnoi-kulturnoi-spadshchyny-ukrainy/>]

Основний:

2. Даниленко В. Я. Дизайн: підруч. / В. Я. Даниленко. Х.: ХДАДМ, 2003. — 320 с.
3. Декоративно-ужиткове мистецтво : словник / Міністерство освіти і науки України, Львівська академія мистецтв, кафедра історії і теорії мистецтва; Я. П. Запаско (кер. авт. кол.) та ін. Львів: Афіша, 2000. Т. 1 А-К. 364 с. (Буковинські вишивки, килим, кераміка, узорні тканини - с. 83-88, вибірка - с. 103-104, табл. У, гаптування - 139-141, геометричний орнамент - с. 145-147, гобелен - с. 154-156, табл. III-IV, гончарство - с. 162-163, гуцульські вишивки, народний костюм - с. 182-185, табл. XXII, закарпатські вишивки, килим, нар. костюм, узорні тканини - с. 240-244, кераміка - табл. XII, XXVIII-XIX, кераміка Київської Русі - с. 290-291, килими - с. 299-304, табл. I-II, косівські кераміка, узорні тканини - с. 342-345).
4. Декоративно-ужиткове мистецтво : словник / Міністерство освіти і науки України, Львівська академія мистецтв, кафедра історії і теорії мистецтва; Я. П. Запаско (кер. авт. кол.) та ін. Львів: Афіша, 2000. Т. 2 Л-Я. 400 с. (мозаїка - с. 54-55, опішнянська нар. кераміка - с. 90-91, орнамент - с. 92-95, петриківський розпис - с. 113-115, писанки - с. 116-118, подільські вишивки, килим, нар. кераміка, нар. костюм - с. 129-136, полтавські вишивки, гладь, нар. костюм - с. 141-145, прикарпатські вишивки, килим - с. 150-153, решитилівські узорні тканини - с. 170-171, рослинний орнамент - с. 186-188, техніки нар. ткання, ручного вишивання, ручн. килимарства - с. 234-238, трипільська кераміка - с. 253-254, укр. нар. вишивки - с. 264-266, укр. золотарство - с. 266-269, укр. нар. кераміка - с. 269-272, укр. дек.-уж. м-во - с. 272-274, укр. нар. малювання - с. 274-277, укр. нар. різблення - с. 278-280, укр. настінне малювання - с. 280-283, укр. нар. килим - с. 283-285, укр. нар. рушник - с. 288-290, укр. хатній інтер'єр - с. 291-293, укр. худ. скло - с. 293-297).
5. Нариси з історії українського дизайну XX століття: зб. ст. / за заг. ред. М. І. Яковлева; Нац. акад. мистецтв України, Ін-т пробл. сучас. мистецтва. Київ: Фенікс, 2012. 257 с. (Даниленко В. Дизайн України в європейському вимірі XX століття – с. 6-34; Лагутенко О. Графічний дизайн в Україні у першій третині XX століття – с. 41-69; Соколюк Л. Шляхи становлення українського дизайну – с. 84-110; Кара-Васильєва Т. Формування дизайну в Україні художниками авангарду – с. 111-121; Станкевич М. Протодизайн, концепції і морфологія дизайну – с. 122-131).

Додатковий:

6. Борисова О. Про мозаїки Києва. Київ: Видавничий дім "Атена", 2025. 304 с. (мозаїки 1960-1980 рр)
7. Боряк О. Ткацтво в обрядах та віруваннях українців (середина XIX — початок XX ст.). — К.: Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського, 1997. — 192 с. (символ нитки - с. 138-143, павутиння - с. 143-144, обрядові функції нитки і тканих виробів - с. 144-149)

8. Буйських Ю. Колись русалки по землі ходили. Жіночі образи української міфології. Харків: Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2018. 320 с. (“кабінетна” міфологія (берегиня) - с.20-46, “вторинна фольклоризація” - с.46-58)
9. Декоративне мистецтво України: народне і професійне, історія і сучасність, теоретичне осмислення : колективна монографія. Книга 1 / [голов. ред. Г. Скрипник] ; ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України. Київ, 2025. 238 с. (витинанки (функції, види, історичні місця розташування)- с.121-164, витинанки в сучасному інтер’єрі – с. 164-197, витинанки пам’яті жертв голодомору – с. 176, Майдан, АТО – с.181-182, музейні експозиції хатнього настінного розпису – с. 198-236, Методики збору зразків розпису першої половини ХХ століття (Методика Д. Щербаківського, книги про розписи кінця 1920-х років К. Кржемінського, Є. Левитської, М. Щепотьєвої, рецензії С. Таранушенка). с. 199-203)
10. Декоративне мистецтво України: народне і професійне, історія і сучасність, теоретичне осмислення : колективна монографія. Книга 2 / [голов. ред. Г. Скрипник] ; ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України. Київ, 2025. 268с. (Вишивка поч.. ХХ ст. - формування «української ідеї», звернення до мистецтва бароко, художниця Є. І. Прибильська - 251-256, народна майстриня Г. Собачко – 256-259, майстерня Н.Давидової (модерн, О.Екстер, Є. Пшеченко, В.Довгошия) – 259-264, одяг у 80-ті (В. Шелест та С. Заблудська, Г. Вінтоняк, Л. Авдєєва, Г. Мепен), ХХІ ст. – І.Семесюк – 273-274, О.Теліженко 274, 281-283, 90-ті – К.Каращук рушник «Біль Чорнобиля» - 279, килимарство - решетилівська фабрика, Л. Товстуха, Н.Бабенко – 289-292, кераміка О. Рапай (1939–2012) 348-349, Т. Левківа, Р. Петрука, Л. Богинського, С. та Н. Козаків, О. Безпалків, В. Овраха, Т. Берези – 350-356, *кераміка неоархаїки У. Ярошевич* – с.359-360, Г-О.Липа - 360, М.Росул і В. Вінковський –символи стародавньої трипільської кераміки – 361, *кераміка на національно-історичну тематику 1990–2000-і*: Г. Севрук плідно працює в керамічному рельєфі та горельєфі – 363, відтворення героїчної історії України – В.Єрмоленко -364, козацька тема у творах П. Печорного – 365, М.Галенка – 366, фольклорна міфотворчість у творах І.Фізера – кераміка – 366, дерево – 367-368)
11. Етнографія українців: навч. посібн. / за ред. проф. С. А. Макаруча; вид. 3-є, перероб. і доп. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2015. 711 с. (етнологія – предмет дослідження, методологія і методи дослідження – с. 12-14, становлення і розвиток української етнографії – 16-42, кін. ХІХ – поч.. ХХ ст.. -22-30, діаспора – 35-38, художні ремесла та промисли – 369-393)
12. Жайворонок В. В. Знаки української етнокультури: Словник-довідник. — К.: Довіра, 2006. — 703 с.
13. Заатов І.А. “Кримськотатарське образотворче і декоративно-прикладне мистецтво ХХ ст. (генезис, еволюція, сучасний стан). Симферополь: Видавництво “ДОЛЯ”, 2002. 280 с. (Мамут Чурлу - поч.90-х - с.190, декоративно-прикладне мистецтво кримських татар - 212-264)
14. Китова С. Полотняний літопис України. Семантика орнаменту українського рушника. Черкаси: Брама, 2003. 223 с. (рушник як явище народної художньої культури - с. 11-44, геометричні знаки - с.45-64, літери і слова - с.65-88, антропоморфні образи - с. 89-108, фауна - с.109-158, рослини - с. 159-190, предмети - с.191-210)

- 15.Клеон О. Кради як митець. Креативні "фішки", про які тобі ніхто не розповість. / пер. Г. Литвиненко. Харків. Видавництво «КСД», 2024. 160 с.
- 16.Кульчицька А. Орнамент трипільської культури і українська вишивка ХХ ст. / упоряд. і ред. В. М. Трипачук. Львів, 1995. 71 с.
- 17.Василь Кричевський: орнаментні композиції: альбом / передм. М. Р. Селівачов, А. О. Пучков; упоряд. О. О. Савчук. — Харків : Видавець Олександр Савчук, 2023. 312 с.
- 18.Лагутенко О. Українська графіка першої третини ХХ ст.: монографія / Ольга Лагутенко. Київ: Грані-Т, 2006. 240 с.
- 19.Лесняк В. Відтворення шрифтової спадщини: 40 оригінальних шрифтів / Володимир Лесняк; переклала з рос. Наталя Мацибок-Стародуб. Київ: ArtHuss, 2020. 160 с.
- 20.Макаров А. М. Світло українського бароко.— К.: Мистецтво, 1994.— 288 с.
- 21.Михайленко В. С., Яковлев М. І. Основи композиції (геометричні аспекти художнього формотворення): Навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів. К.: Каравела, 2004. 304 с. (Формотворчі принципи українського скоропису – с.88-96, Геометрія образно-стильових рис українського народного розпису – с.96-105, Знак у системі візуальної культури – с.106-109)
- 22.НАРБУТ. Студії. Спогади. Листи [Реконструкція знищеного 1933 року "Нарбутівського Збірника"] / Упорядник С. Білокінь. К.: Родовід, 2020. 408 с.
- 23.Попович М. В. Нарис історії культури України. К.: «АртЕк», 1998. 728 с. (міфологічний простір слов'янського язичництва - с.32-38, сакральна архітектура і живопис Київської Русі - с.95-103, українське бароко, Г.Сковорода - с. 263-290)
- 24.Пучков А. Український архітектурний стиль. Візії, модуси, століття Родовід 2025. 276 с.
- 25.Samara T. Design Elements: Understanding the rules and knowing when to break them - A Visual Communication Manual, Third Edition. Rockport, 2020 320 p.
- 26.Словник символів культури України За загальною редакцією В.П. Коцура, О.І. Потапенка, М.К. Дмитренка. К.Міленіум 2002. 260 с.
- 27.Скуратівський В. Т. Місяцелік : Укр. нар. Календар. К.: Мистецтво, 1992. 208 с.
- 28.Смирна Л. В. Століття нонконформізму в українському візуальному мистецтві: Монографія / Ін-т проблем сучасного мистецтва НАМ України. Київ: Видавництво Фенікс, 2017. 480 с. (сталінське «присмирення нового руху за українську культуру в Україні» - с.92-108, «національна форма» та «сучасний стиль» 1960-х (Тетяна Яблонська (1917–2005), Скульптор і живописець Іван Гончар (1911–1993), художник-графік Василь Перевальський (нар. 1938), мозаїки Миколи Стороженка (1928–2015), художника Анатолія Сумара (1933–2006), взаємозв'язок архітектури і прикладних мистецтв) - с. 229-255, 60-ті - «карпатський фольклорний стиль» Г. Якутович, кераміка і графіка Г.Севрук (1929-2022) с.328-333, 70-ті («археологізм», об'єкти художника Ф. Тетянича (1942–2007), «плентанізм» І. Марчука (н. 1936), цикл ілюстрацій «Мій Шевченко» (1985–2004) художника М.Стороженка (1928-2015) - с. 263-275)
- 29.Соколюк Л. Вища мистецька школа Харкова: від модернізму до трансформації (1921–1962). — Харків : Видавець Олександр Савчук, 2023. 150 с. (Василь Єрмілов - 71-73)

- 30.Столярчук Н. Український авангард: навч. посіб. / Наталія Столярчук. Вид. 2-ге, змін. та доп. Луцьк: Вежа-Друк, 2021.176 с. (Гене́за та еволю́ція українського мистецького авангарду - с. 42-47, О. Екстер - с.78-82, М. Бойчук («Неовізантизм», бойчукісти) - с. 97-101, 119-123, Д. Бурлюк - с.102, 113- 114)
- 31.Українська культура: лекції за редакцією Дмитра Антоновича / упор. С. В. Ульяновська; вст. ст. І. М. Дзюби; перед. сл. М. Антоновича. Київ: Либідь, 1993. 592 с. (візантійсько-романська доба XI-XII ст. - с. 293-300 (скульптура), с.330-337 (малярство), бароко - с.306-311 (архітектура), 346-349 (малярство), с.377-384 (гравюра), рококо - с.311-315 (архітектура), с.349-352 (малярство), 384-388 (рококо), дерев'яне будівництво XVI-XVIII ст. - с.273-288, дереворити і мідерити - с. 371-376, гравюра кінця XVIII - XIX ст. (в т.ч. Шевченко) - с. 388-396, графіка поч. 20 ст. (Бойчук, Кричевський, Нарбут, Ковжун та ін.) - с.405-409, орнамент с. 414- 432)
- 32.Українська народна творчість у поняттях міжнародної термінології (примітив, фольклор, аматорство, наїв, кітч...). Колективне дослідження/ Відп. ред. М. Селівачов. К.: Музей Івана Гончара і фірма "Родовід" 1995. 328 с. (орнамент - с.46-55, гаптування XVI-XVII ст. - с.83-95, орнаментально-знакова система різьблених ікон-хрестів - XVII-XIX ст. - с. 104-109, народна іграшка - с. 115-121, символіка орнаменту в українській народній вишивці - с. 144-149, петриківський розпис - с. 160-165, бойчукізм - 247-251, традиції народного мистецтва в українській книжковій графіці 1920-х р - с. 252 - 255).
- 33.Українське народне мистецтво. Живопис: [альбом] / упоряд.: Б. С. Бутник-Сіверський (керівник) [та ін.]; редкол.: В. І. Заболотний [та ін.]. Київ: Мистецтво, 1967. 183с. («Козак Мамай» - 6-7,9, розписи круглої дерев'яної скульптури, меблів і дерев'яних речей хатнього вжитку, настінних розписів житла і надвірних господарчих споруд, писанок - с. 8, 10-19, іл. 1-108, розписи П. Власенко та Г. Собачко та ін.-19-20, Петриківка, Примаченко та ін. - с. 20-21, іл. 109-183)
- 34.Удріс-Бородавко Н. Графічний дизайн з українським обличчям. Київ: ArtHuss, 2023. 204 с. (Сучасні дизайн-орієнтири - 6-39, Методи і приклади розробок - 46-191)
- 35.Харченко О. В. Мистецтво петриківського розпису: навч.-метод. посіб. / О. В. Харченко, Н. О. Горшкова-Кандаурова. Тернопіль : Мандрівець, 2014. 72 с.
- 36.Чербаник В. Графіка української мови. Рутенія / Василь Чербаник, Аліна фон Ерцен-Глерон, Анжеліка Корнієнко. К.: 2024. Громадська ініціатива #інфоВАРТА, ТОВ «Видавництво АДЕФ-Україна».192 с.
- 37.Шкандрій М. Авангардне мистецтво в Україні. 1910–1930. Пам'ять, за яку варто боротися Фабула, 2021 р. 234 с.
- 38.Шкляр С. П. Історія європейської архітектури: Відродження та бароко: навч. Посібник. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. 259 с.
- 39.Universal Principles of Design, Updated and Expanded Third Edition: 200 Ways to Increase Appeal, Enhance Usability, Influence Perception, and Make Better Design Decisions (Rockport Universal)

Інтернет-джерела:

- 40.Акчуріна-Муфтієва Н. Традиційна символіка кримськотатарської народної орнаментики та її використання в сучасному етнодизайні / Молодь і ринок. - 2010. - № 11. - С. 158-162. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mir_2010_11_35
- 41.Архів наукового журналу «Народна творчість та етнологія» - Київ: Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім.М.Т.Рильського НАН України

- 1965-2025 pp. URL: [Народна творчість та етнологія](#), 1957 рік URL: <https://surl.lt/gapUSD>
42. Архів журналу «Народне мистецтво» - Київ: Вид-во Народне Мистецтво, 1999 -2006 pp. URL: [Народне мистецтво \(1997\)](#)
43. Бренд сучасного вишитого одягу Etnodim. URL: [Etnodim](#)
44. Брендингова агенція Гра. URL: [GRA Agency](#)
45. Ганжа П. Таємниці українського рукомесла. К: Мистецтво, 1996. 193 с. <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/ukr0000014063>
46. Григорій Синиця - галерея творів. URL: <https://surl.li/rdufrz>
47. Дизайнер Богдан Гдаль. URL: [Богдан Гдаль](#)
48. Електронна бібліотека «Культура України» Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого URL: [Електронна бібліотека "Культура України"](#)
49. Енциклопедія українознавства в 2-х томах / Гол. Ред. В. Кубійович; Наук. т-во ім. Шевченка. – Мюнхен; Нью-Йорк: Молоде життя. Т. 1. Ч. 1 : Вступ (Заг. Відомості про Україну); Фізична географія і природа; людність; етнографія; мова, 1949. 368 с.; Т. 1. Ч. 2: Історія; право; культура; література, 1949. С. 369–800.; Т. 1. Ч. 3: Просторове мистецтво; театр, музика, танок; кіно, фото, радіо; наука, освіта, виховання; Видавництва і преса; бібліотеки, архіви, музеї; народне господарство; Суспільство; охорона здоров'я; Військо, 1949. С. 801–1230. URL: <http://litopys.org.ua/encycl/eui.htm>
50. Енциклопедія українознавства в 2-х томах. Т. II. Ч. 1–11: словникова частина / Гол. ред. В. Кубійович; Наук. т-во ім. Шевченка. Мюнхен; Нью-Йорк: Молоде життя, 1955–1995 (словникова частина). URL: <http://litopys.org.ua/encycl/euii.htm>
51. Естетика графічного спротиву та шрифт на службі національної й релігійної ідентичності – інтерв'ю з дизайнером О. Чекалем URL: [Естетика графічного спротиву та шрифт на службі національної й релігійної ідентичності - РІСУ](#)
52. Історія декоративного мистецтва України : у 5 т. / голов. редкол.: Г. Скрипник (голов. ред.) [та ін.] ; НАН України, Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського. Київ : [ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України], 2007 .Т. 1 : Від найдавніших часів до пізнього середньовіччя / [Архипова Є., Боньковська С., Бурдо Н. та ін.] ; редкол. тому: Г. Скрипник (голов. ред.) [та ін.]. 2010. 476 с. URL: <https://www.etnolog.org.ua/pdf/stories/monografiji/2010/ist.dek.myst.pdf>
53. Історія декоративного мистецтва України: у 5 т. / голов. редкол.: Г. Скрипник (голов. ред.) [та ін.] ; НАН України, Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського. Київ : [ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України], 2007. Т. 2 : Мистецтво XVII-XVIII століття / [Білоус Л., Боньковська С., Герус Л. та ін.]; редкол. тому: Г. Скрипник (голов. ред.) [та ін.]. 2007. 333с. URL: https://www.etnolog.org.ua/pdf/stories/monografiji/2007/idm_2.pdf
54. Історія декоративного мистецтва України: у 5 т. / голов. редкол.: Г. Скрипник (голов. ред.) [та ін.] ; НАН України, Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського. - Київ : [ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України], 2007. Т. 3 : Мистецтво XIX століття / [Білоус Л., Боньковська С., Голод І. та ін.] ; редкол. тому: Г. Скрипник (голов. ред.) [та ін.]. 2009. 344 с. URL: <https://www.etnolog.org.ua/pdf/stories/monografiji/2009/ist.dek.myst.pdf>

55. Історія декоративного мистецтва України : у 5 т. / голов. редкол.: Г. Скрипник (голов. ред.) [та ін.] ; НАН України, Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського. Київ : [ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України], 2007 - Т. 4 : Народне мистецтво та художні промисли ХХ століття / [Білоус Л., Боньковська С., Герус Л. та ін.] ; редкол. тому: Г. Скрипник (голов. ред.) [та ін.]. 2011. 363 с. URL: <https://lnk.ua/mNBrnx3NG>
56. Історія декоративного мистецтва України: у 5 т. / голов. редкол.: Г. Скрипник (голов. ред.) [та ін.] ; НАН України, Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського. Київ : [ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України], 2007. Т. 5: Мистецтво ХХ – початку ХХІ століття. 2016. 546с. URL: <https://surl.li/zxcvzn>
57. Запаско, Я. П. Пам'ятки книжкового мистецтва : каталог стародруків, виданих на Україні / Я. П. Запаско, Я. Д. Ісаєвич. – Львів: Вища школа: Кн. 1 1574-1700.1981. 136 с. Кн. 2. Ч. 1: 1701-1764.: 1984. 131 с.: Кн. 2. Ч. 2: 1701-1764. 1984. 128 с. URL: <https://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/0001014>
58. Кара-Васильєва Т. Нові підходи до історії українського мистецтва ХХ сторіччя / МІСТ: Мистецтво, історія, сучасність, теорія. 2006. Вип. 3. С. 145-165. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mist_2006_3_19
59. Івашко, Олена. Таврійський розпис: повернення із забуття // Уряд. кур'єр : [інтернет-версія]. – 2020. – 3 жовт. URL: [Таврійський розпис: повернення із забуття - Урядовий Кур'єр](#)
60. Ключко Д. Квіткова діва українського авангарду. URL: [Квіткова діва українського авангарду | Україна | Dwutygodnik](#)
61. Ключко Д. Український авангард і народне мистецтво. 27.01.2023. URL: <https://pen.org.ua/ukrayinskyj-avanhard-i-narodne-mystectvo>
62. Ключко С. В. Методи стилізації природних форм у графічному дизайні / С. В. Ключко, О. В. Мазніченко. // Технології та дизайн. - 2016. - № 3. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/td_2016_3_17
63. Кондель-Пермінова Н. Виклики війни: трансформації в архітектурі та дизайні України. Збірник наукових праць СУЧАСНЕ МИСТЕЦТВО, 2022 (18), с. 27–42 URL: <http://sm.mari.kiev.ua/article/view/269659>
64. Корчевська-Цехош О. 30 культових об'єктів українського дизайну, 25 серпня, 2021 URL: <https://telegraf.design/30-kultovyh-ob-yektiv-ukrayinskogo-dyzajnu/>
65. Косів В. М. Українська ідентичність у графічному дизайні 1945–1989 років: символи, образи, стилістика: дис. д-ра наук: 17.00.07. Київ 2019. 645 с. URL: [Косів В. М. Українська ідентичність у графічному дизайні 1945–1989 років: символи, образи, стилістика](#)
66. Логвиненко Б. та ін. Василь Кричевський. Придумати український модерн URL: <https://surl.lt/azmdtv>
67. Моляр Є., Крутенко Н. Лабораторія Ніни Федорової: колір — бичача кров URL: [Лабораторія Ніни Федорової: колір — бичача кров | Your Art](#)
68. Музей Івана Гончара. URL: [Музей Івана Гончара](#)
69. Музей шістдесятництва. URL: [Мистецтво](#)
70. Мультидисциплінарна студія Yakusha. URL: [Victoria Yakusha](#)
71. Національний музей Голодомору-геноциду. URL: [Національний музей Голодомору-геноциду](#)

72. Національний музей декоративного мистецтва України. URL: [Національний Музей Декоративного Мистецтва О України О](#)
73. Огнєва Л. Перлини українського монументального мистецтва на Донеччині. – Івано-Франківськ: Лілея, 2008. – 52 с. URL: <https://surl.lu/ntyfys> (Віктор Зарецький, Галина Зубченко, Алла Горська, Геннадій Марченко і Григорій Синиця, Донецьк і Маріуполь, 1965-67 pp)
74. Олійник М. Студії української орнаментики Ольги Косач: наукові та міжкультурні зрізи джерельної бази. Народна творчість та етнологія, 2021, 4 (392), 94–109. URL: <https://surl.li/uxvjvc>
75. Пономаревська О. Концепції етнодизайну: наративи досліджень та їх упровадження в дизайн-освіту / Вісник Національного університету "Чернігівський колегіум" імені Т. Г. Шевченка. Серія : Педагогічні науки. - 2023. - Вип. 19. - С. 68-72. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnuchkpn_2023_19_15
76. Прибега Л. В. Дерев'яні церкви Українських Карпат – до світової спадщини / Л. В. Прибега // Праці Центру пам'яткознавства. 2012. Вип. 22. С. 74-85.
77. Проєкт «Автентична Україна» URL: <https://authenticukraine.com.ua/>
78. Проєкт «Бібліотека Українського мистецтва». URL: [Бібліотека українського мистецтва](#)
79. Проєкт «Велика українська енциклопедія» URL: [Велика Українська Енциклопедія](#) (статті Українські символи: Гаврилишина Н. А. Україна: етнографічна мозаїка. URL: <https://vue.gov.ua/Україна: етнографічна мозаїка>; Вечерський В. В. Бароко українське. URL: <https://vue.gov.ua/Бароко українське>; Гаврилишина Н. А. Декоративно-ужиткове мистецтво України. URL: <https://vue.gov.ua/Декоративно-ужиткове мистецтво України>; Етнографічні дослідження кін.19-поч.20 ст.: Гаврилишина Н. А. Боданінський, Усеїн Абдурефійович. URL: <https://vue.gov.ua/Боданінський, Усеїн Абдурефійович>; Вечерський В. В. Ернст, Федір Людвігович. URL: <https://vue.gov.ua/Ернст, Федір Людвігович>; Вечерський В. В. Пещанський, Володимир Павлович. URL: <https://vue.gov.ua/Пещанський, Володимир Павлович>; Герус Л. М. Біляшівський, Микола Федотович. URL: <https://vue.gov.ua/Біляшівський, Микола Федотович>; Пучков А. О. Павлуцький, Григорій Григорович. URL: <https://vue.gov.ua/Павлуцький, Григорій Григорович>; Ходак І. О. Щербаківський, Данило Михайлович. URL: <https://vue.gov.ua/Щербаківський, Данило Михайлович>; Український розпис: Білокінь, Надія Аврамівна. URL: <https://vue.gov.ua/Білокінь, Надія Аврамівна>; Чуднівєць А. С. Петриківський розпис. URL: <https://vue.gov.ua/Петриківський розпис>; Укр. дизайн поч. 20 ст.: Кравченко Я. О. Бойчук, Михайло Львович. URL: <https://vue.gov.ua/Бойчук, Михайло Львович>; Вечерський В. В. Губернського земства будинок у Полтаві. URL: <https://vue.gov.ua/Губернського земства будинок у Полтаві>
80. Проєкт «До друку (знакові видавничі осередки України)» URL: [До друку | Chytomo](#) (Друкарня Києво-Печерської лаври (XVII-XVIII ст), Острозька друкарня (XVI ст.), «Рух» (1917-1932), «Час» (1908-1920), «Сяйво» у Києві (1913-1914, 1918-1920, 1925-1930))
81. Проєкт фонду *ІЗОЛЯЦІЯ* «SOVIET MOSAICS IN UKRAINE» URL: <https://sovietmosaicsinukraine.org/ua/>
82. Проєкт «Шрифтова Абетка української ідентичності» URL: [Шрифтова абетка української ідентичності](#)

- 83.Проект «У пошуках ідентичності» URL: [У пошуках ідентичності \(Відео Що таке комеморативні практики? , Що таке ідентичність?, Національна пам'ять та її складові, Що таке релігійне мистецтво?, Зміст релігійного мистецтва в часи Київської Русі і його вплив на сучасну ідентичність, Зміст українського релігійного барокового мистецтва і його вплив на сучасну ідентичність, Український художній спадок: Василь Єрмилов \(Харків\), Український художній спадок: Давид Бурлюк \(Херсонщина\), Регіональна ідентичність та етнічне походження: як вони презентуються через мистецтво?, Роль історичної та культурної спадщини у формуванні ідентичності, Символи об'єднують\)](#)
- 84.Рублевська Н., П'єх Р. Декоративна пластика в етнодизайні: композиція і стилізація як інструменти візуальної ідентичності. Науковий огляд № 4(103), 2025 URL: <https://naukajournal.org/index.php/naukajournal/article/view/2732> (трансформація об'ємної форми в площинну графіку)
- 85.Рудзицький А. Я хочу робити й більше нічого я не хочу. Василь Седляр / Артур Рудзицький. Київ: Саміт-книга, 2020. 240 с. URL: [«Я хочу робити й більше нічого я не хочу...» Василь Седляр - Артур Рудзицький - Тека авторів - Читиво](#)
- 86.Студія MAKHNO. URL: [Українська студія дизайну та архітектури □ MAKHNO](#)
- 87.Сучасне українське декоративне мистецтво: збереження національної своєрідності в умовах глобалізації: монографія / НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. Київ, 2019. 240 с. URL: <https://www.etnolog.org.ua/pdf/stories/monografiji/2019/glob.pdf>
- 88.Технологія петриківського розпису: сучасні тенденції: навчально–методичний посібник/Упорядники В.А. Яковлева, О.О. Вовченко–Кривий Ріг:ЗВО «КДПУ», 2019.–70с. URL: <https://surl.lu/uegnwt>
- 89.Хмельовська О. Як змінився книжковий дизайн в Україні за 30 років, 8 травня, 2023. URL: [Як змінився книжковий дизайн в Україні за 30 років](#)
- 90.Щербаківський В. Українське мистецтво = L'art de l'Ukraine : [в 2 ч.] / [авт.: В. Щербаківський, Д. Щербаківський]. - Львів ; Київ : [б. в.], 1913 - 1926. Ч. 1 : Дерев'яне будівництво і різьба на дереві – 1913. – 62 с., Ч. 2 : Буковинські і галицькі дерев'яні церкви, надгробні і придорожні хрести, фігури і каплиці – 1926. – 62 с. URL: <https://surl.lu/esaftl>
- 91.Юрченко І. Методика використання мотивів архітектурного декору львівської сецесії в сучасному дизайні меблевих виробів / Народознавчі зошити. серія мистецтвознавча. - 2014. - № 5. - С. 1021-1026. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NaZo_2014_5_25
- 92.Юрченко І.А. Методика втілення етномистецьких традицій в дизайні сучасних предметних форм. Фортифікації. 2024; Випуск 20. С.141-148. URL: <https://surl.li/cerygu>
- 93.Юрченко І. А. Спеціальні підходи та методи формотворення дизайн-об'єктів на основі етнокультурних традицій / Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. 2014. № 8. С. 42-47. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/had_2014_8_10
- 94.Youtube канал «Alex Korchevski» графічного та діджитал дизайнера Олександри Корчевської-Цехош URL: [Alex Korchevski - YouTube](#)
- 95.Youtube канал «Батьки-засновники» - подкаст Українського Радіо. URL: [Батьки-засновники #ІсторіяУкраїни - YouTube](#)